ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 14ης Ιουλίου 2005 *

Στην υπόθεση Τ-312/03,

Wassen International Ltd, με έδρα το Leatherhead (Ηνωμένο Βασίλειο), εκπροσωπούμενη από τον M. Edenborough, barrister, και τον S. Mayer, solicitor,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από τις S. Laitinen και M. Capostagno,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

αντίδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ:

Stroschein Gesundkost GmbH, με έδρα το Αμβούργο (Γερμανία),

με αντικείμενο προσφυγή κατά της απόφασης του τέταρτου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ, της 18ης Ιουνίου 2003 (υπόθεση R 121/2002-4), που αφορούσε διαδικασία ανακοπής μεταξύ των εταιριών Wassen International Ltd και Stroschein Gesundkost GmbH,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Jaeger, πρόεδρο, V. Tiili και O. Czúcz, δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, βοηθός γραμματέας,

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 12 Σεπτεμβρίου 2003,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντίκρουσης που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 18 Δεκεμβρίου 2003,

κατόπιν της συνεδριάσεως της 14ης Μαρτίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Στις 16 Φεβρουαρίου 1999 η Wassen International Ltd υπέβαλε στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί, αίτηση για την καταχώριση κοινοτικού σήματος.

2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το λεκτικό σήμα SELENIUM-ACE.

3 Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση εμπίπτουν στις κλάσεις 3 («Καλλυντικά· κρέμες για το πρόσωπο· σαπούνια· κρέμες και λοσιόν κατά της γήρανσης»), 5 («Συμπληρώματα διατροφής· βιταμίνες και μεταλλικά στοιχεία») και 42 («Ινστιτούτα αισθητικής περιποίησης και ομορφιάς») κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας σχετικά με την ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών για την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί.

4 Στις 11 Οκτωβρίου 1999 η αίτηση δημοσιεύθηκε στο τεύχος 81/99 του *Δελτίου κοινοτικών σημάτων*.

5 Στις 16 Δεκεμβρίου 1999 η Stroschein Gesundkost GmbH (στο εξής: ανακόπτουσα) άσκησε ανακοπή, δυνάμει του άρθρου 42 του κανονισμού 40/94, κατά της καταχώρισης του εν λόγω σήματος και στήριξε την ανακοπή της αυτή στο παρακάτω εικονιστικό σήμα, το οποίο είχε καταχωριστεί στη Γερμανία με αριθμό 39 519 649 στις 27 Σεπτεμβρίου 1995:

6 Το σήμα αυτό καταχωρίστηκε για τα εξής προϊόντα, τα οποία εμπίπτουν στην κλάση 5 και στην κλάση 30:

«Μη ιατρικά και μη φαρμακευτικά παρασκευάσματα με βάση άμυλο, άλατα του ασβεστίου, στεατικό μαγνήσιο και ζυθοζύμη ή συνδυασμούς των στοιχείων αυτών ως συμπληρώματα διατροφής.»

7 Η ανακοπή αφορούσε όλα τα προϊόντα για τα οποία είχε καταχωριστεί το προγενέστερο σήμα και στρεφόταν κατά των προϊόντων των κλάσεων 3 και 5 που κάλυπτε η αίτηση για την καταχώριση κοινοτικού σήματος. Ο λόγος στον οποίο στηριζόταν η ανακοπή ήταν ο κίνδυνος σύγχυσης κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.

8 Με απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 2001, το τμήμα ανακοπών δέχτηκε την ανακοπή και απέρριψε συνεπώς την αίτηση καταχώρισης. Το σκεπτικό του τμήματος

ανακοπών ήταν κατ' ουσία ότι τα επίμαχα σημεία εμφανίζουν πολύ μεγάλη οπτική ομοιότητα, καθώς και φωνητική ομοιότητα, αν όχι ταύτιση. Το τμήμα ανακοπών, λαμβάνοντας υπόψη αφενός ότι τα προϊόντα της κλάσης 5 που αφορά η αίτηση καταχώρισης ταυτίζονται με ορισμένα από τα προϊόντα που καλύπτονται από το προγενέστερο σήμα και αφετέρου ότι τα προϊόντα της κλάσης 3 είναι παρόμοια με προϊόντα που καλύπτονται από το προγενέστερο σήμα, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης.

9 Στις 30 Ιανουαρίου 2002 η προσφεύγουσα προσέφυγε ενώπιον του ΓΕΕΑ κατά της απόφασης του τμήματος ανακοπών.

10 Με απόφαση της 18ης Ιουνίου 2003 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση) το τέταρτο τμήμα προσφυγών απέρριψε την προσφυγή. Το σκεπτικό του ήταν κατ' ουσία ότι τα λεκτικά στοιχεία είναι τα κυρίαρχα στοιχεία στο προγενέστερο σήμα και, ειδικότερα, ότι η λέξη «selenium» αποτελεί το στοιχείο που κυρίως προσδίδει στο σήμα τον διακριτικό του χαρακτήρα και ότι ο διαχωρισμός των γραμμάτων «a», «c» και «e» με παύλες δεν μεταβάλλει τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται το σήμα ο καταναλωτής, ο οποίος άλλωστε θεωρεί ότι η λέξη «spezial» υποδηλώνει ότι πρόκειται για ιδιαίτερη σειρά προϊόντων. Το τμήμα προσφυγών κατέληξε ότι βασίμως το τμήμα ανακοπών έκρινε ότι τα επίμαχα σημεία είναι παρόμοια και ότι τα προϊόντα είναι, ανάλογα με την περίπτωση, ίδια ακριβώς ή παρόμοια, πράγμα που σημαίνει επομένως ότι ήταν ορθό το συμπέρασμά του ότι υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης για όλα τα προϊόντα που αφορούν τα επίμαχα σημεία.

Αιτήματα των διαδίκων

11 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να δεχτεί την προσφυγή,

— να αναπέμψει την αίτηση καταχώρισης κοινοτικού σήματος στο ΓΕΕΑ ώστε να καταστεί δυνατή η καταχώριση,

— να ακυρώσει την απόφαση του τμήματος ανακοπών,

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση,

— να καταδικάσει την ανακόπτουσα στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβάλλεται η προσφεύγουσα στο πλαίσιο της παρούσας προσφυγής και στα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε για την προσφυγή ενώπιον του τμήματος προσφυγών και για την ανακοπή ενώπιον του τμήματος ανακοπών.

12 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή,

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού του αιτήματος αναπομπής της υπόθεσης ενώπιον του ΓΕΕΑ ώστε να καταστεί δυνατή η καταχώριση

13 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του ΓΕΕΑ και να το διατάξει να προβεί στην καταχώριση του επίμαχου κοινοτικού σήματος.

14 Κατά το άρθρο 63, παράγραφος 6, του κανονισμού 40/94, το ΓΕΕΑ υποχρεούται να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση των αποφάσεων του κοινοτικού δικαστή. Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να απευθύνει διαταγή στο ΓΕΕΑ. Πράγματι, στο ΓΕΕΑ εναπόκειται να συμμορφωθεί προς το διατακτικό και το αιτιολογικό της παρούσας απόφασης [απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Φεβρουαρίου 2002, Τ-106/00, Streamserve κατά ΓΕΕΑ (STREAMSERVE), Συλλογή 2002, σ. II-723, σκέψη 18]. Το αίτημα αυτό είναι επομένως απαράδεκτο.

Επί της ουσίας

15 Η προσφεύγουσα στηρίζει την προσφυγή της σε ένα και μόνο λόγο ακύρωσης, και συγκεκριμένα στην παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.

Επιχειρήματα των διαδίκων

16 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι τόσο το τμήμα ανακοπών όσο και το τμήμα προσφυγών εκτίμησαν εσφαλμένα τα επίμαχα δύο σήματα. Η προσφεύγουσα τονίζει ότι πρέπει να πραγματοποιηθεί σφαιρική εκτίμηση του προγενέστερου σήματος και του κοινοτικού σήματος και να εξεταστούν τα σήματα αυτά ως ενιαία σύνολα, μαζί με τα εικονιστικά στοιχεία που ενδεχομένως εμπεριέχουν. Η ανάλυση δεν πρέπει να περιοριστεί σε ειδικά στοιχεία του σήματος, και μάλιστα όταν δεν παρέχεται καμία ένδειξη με βάση την οποία να μπορεί να αποδειχθεί ότι το σχετικό κοινό προσέχει ορισμένα μόνο στοιχεία και όταν τα επίμαχα σήματα αποτελούνται από στοιχεία που δεν έχουν αυτοτελώς παρά περιορισμένο μόνο διακριτικό χαρακτήρα, οπότε ο διακριτικός χαρακτήρας των σημάτων δεν μπορεί να προκύπτει παρά μόνο από τη συνολική τους εκτίμηση.

17 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι κακώς δεν ελήφθησαν υπόψη τα αποτελέσματα της λέξης «spezial», οι διαχωριστικές παύλες μεταξύ των γραμμάτων «a», «c» και «e» και το εικονιστικό στοιχείο του προγενέστερου σήματος, διότι, έστω και αν καθένα από τα στοιχεία αυτά έχει μεμονωμένα περιορισμένο μόνο αποτέλεσμα, το σωρευτικό τους αποτέλεσμα στο πλαίσιο μιας συνολικής εξέτασης δεν είναι αμελητέο.

18 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι κακώς το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι η λέξη «selenium» αποτελεί το στοιχείο του προγενέστερου σήματος που έχει τον εντονότερο διακριτικό χαρακτήρα. Ούτε το τμήμα ανακοπών ούτε το τμήμα προσφυγών έλαβαν καθόλου υπόψη ή έστω επαρκώς το γεγονός ότι η αγορά των εν λόγω προϊόντων δεν γίνεται τυχαία, αλλά μετά από λεπτομερή εξέταση των συστατικών των διαφόρων προϊόντων που καλύπτουν τα επίμαχα σήματα. Το κοινό στο οποίο απευθύνονται τα προϊόντα αυτά ενδιαφέρεται εξάλλου μόνο για τα προϊόντα που περιέχουν σελήνιο, χωρίς να αξιολογούν ή να προσέχουν καν το γεγονός ότι η λέξη «selenium» ενδέχεται να είναι η επιστημονική ονομασία του προϊόντος που επιθυμούν ή η ονομασία του σε μια ξένη γλώσσα. Κατά συνέπεια, το σχετικό κοινό δεν μπορεί να θεωρεί ότι η λέξη «selenium» έχει «επαρκώς διακριτικό χαρακτήρα».

19 Η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι, εφόσον μεταξύ των γραμμάτων «a», «c» και «e» δεν υπάρχει διάστημα ή παύλα, είναι φυσικό να τις προφέρει ο καταναλωτής ως μία λέξη, έστω και αν η λέξη που σχηματίζεται δεν υπάρχει στη μητρική του γλώσσα. Συνεπώς, το προγενέστερο σήμα απαρτίζεται από την ομάδα γραμμάτων «ace», τα οποία προφέρονται χωριστά, ενώ το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση περιέχει το σύμπλεγμα «ace» προφερόμενο σαν μία λέξη.

20 Η προσφεύγουσα φρονεί συνεπώς ότι τα επίμαχα σήματα που πρέπει να συγκριθούν παρουσιάζονται ως εξής: το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση είναι το SELENIUM-ACE, ενώ το προγενέστερο σήμα συνίσταται στο λεκτικό στοιχείο «Selenium Spezial A-C-E», το οποίο συνοδεύεται από ένα εικονιστικό στοιχείο. Η λέξη «spezial» και το εικονιστικό στοιχείο πρέπει οπωσδήποτε να ληφθούν υπόψη, έστω και αν δεν έχουν ιδιαίτερα έντονο διακριτικό χαρακτήρα. Εξάλλου, ούτε η λέξη «selenium» έχει ιδιαίτερα έντονο διακριτικό χαρακτήρα για

τον καταναλωτή που επιθυμεί να αγοράσει προϊόν που να περιέχει σελήνιο. Όσον αφορά τη λέξη «ace» και το σύμπλεγμα γραμμάτων «ace» με τις διαχωριστικές παύλες μεταξύ των γραμμάτων, η προσφεύγουσα φρονεί ότι στην πρώτη περίπτωση πρόκειται για επινόηση που πιθανότατα δεν έχει καμία έννοια για τον Γερμανό μέσο καταναλωτή, ενώ στη δεύτερη για απλή παράθεση γραμμάτων του αλφαβήτου.

21 Από τα παραπάνω η προσφεύγουσα συνάγει ότι τα λεκτικά στοιχεία που απαρτίζουν τα επίμαχα σήματα διαφέρουν από φωνητική άποψη, αφού το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση περιλαμβάνει έναν όρο του οποίου τα στοιχεία διαχωρίζονται με παύλες, ενώ το προγενέστερο σήμα περιλαμβάνει δύο λέξεις, οι οποίες συνδυάζονται με τρία χωριστά γράμματα. Τα σήματα διαφέρουν επίσης από οπτική άποψη, διότι το προγενέστερο σήμα περιλαμβάνει ένα εικονιστικό στοιχείο και γράμματα που είναι χωρισμένα μεταξύ τους και όχι την ξενόγλωσση ή επινοημένη λέξη «ace». Από εννοιολογική άποψη, το προτεινόμενο σήμα έχει την έννοια και μόνο που προκύπτει από τη λέξη «selenium», δηλαδή από την ονομασία του στοιχείου που ενδιαφέρει το σχετικό κοινό, ενώ το προγενέστερο σήμα έχει μια επιπλέον σημασία, λόγω του συμπλέγματος γραμμάτων «ace».

22 Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι στο ίδιο συμπέρασμα κατέληξε επίσης το γερμανικό Γραφείο Σημάτων και Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας με την απόφαση που εξέδωσε στις 21 Αυγούστου 2002. Το τμήμα ανακοπών και το τμήμα προσφυγών έπρεπε να υιοθετήσουν το συμπέρασμα της απόφασης αυτής, κατά την οποία είναι δυνατή η διάκριση μεταξύ των σημάτων, έστω και αν τα σχετικά προϊόντα ταυτίζονται.

23 Τέλος, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι τόσο το τμήμα ανακοπών όσο και το τμήμα προσφυγών επέρριψαν, κακώς, στην προσφεύγουσα το βάρος της απόδειξης του ότι δεν υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης. Η επίκληση του κινδύνου σύγχυσης και η απόδειξη της ύπαρξής του βαρύνουν κανονικά την ανακόπτουσα. Στην παρούσα υπόθεση, η ανακόπτουσα δεν έχει προσκομίσει κανένα στοιχείο για να αποδείξει τον ισχυρισμό της ότι υπάρχει πράγματι σύγχυση εντός της γερμανικής αγοράς. Κατά συνέπεια, αφού δεν υπάρχει καμία απόδειξη για την ύπαρξη ή την ανυπαρξία τέτοιου κινδύνου, το ζήτημα πρέπει να λυθεί με βάση την υποθετική σύγκριση των επίμαχων σημάτων.

24 Το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι καλώς το τμήμα προσφυγών δέχτηκε ότι υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης λόγω της ομοιότητας των επίμαχων σημάτων, εφόσον τα σήματα αυτά εξεταστούν ως σύνολο, και λόγω του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας των σχετικών προϊόντων.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

25 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος, το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση δεν γίνεται δεκτό εάν, λόγω του ταυτοσήμου του ή της ομοιότητάς του με το προγενέστερο σήμα και του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα. Εξάλλου, κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', σημείο ii, του κανονισμού 40/94, ως προγενέστερα σήματα νοούνται τα καταχωρισθέντα εντός κράτους μέλους σήματα τα οποία κατατέθηκαν πριν από την ημερομηνία της αίτησης καταχώρισης κοινοτικού σήματος.

26 Κατά πάγια νομολογία, κίνδυνος σύγχυσης είναι ο κίνδυνος να πιστεύσει το κοινό ότι τα σχετικά προϊόντα ή οι σχετικές υπηρεσίες προέρχονται από την ίδια επιχείρηση ή, ενδεχομένως, από οικονομικώς συνδεδεμένες μεταξύ τους επιχειρήσεις.

27 Κατά την ίδια νομολογία, ο κίνδυνος σύγχυσης πρέπει να εκτιμάται συνολικά, ανάλογα με τον τρόπο με τον οποίο τα επίμαχα σημεία και τα οικεία προϊόντα ή οι οικείες υπηρεσίες υποπίπτουν στην αντίληψη του σχετικού κοινού και αφού ληφθούν υπόψη όλοι οι παράγοντες που ασκούν επιρροή στη συγκεκριμένη περίπτωση, ιδίως δε η αλληλεξάρτηση μεταξύ της ομοιότητας των σημείων και της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζονται από τα σημεία αυτά [βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουλίου 2003, Τ-162/01, Laboratorios RTB κατά ΓΕΕΑ — Giorgio Beverly Hills (GIORGIO BEVERLY HILLS), Συλλογή 2003, σ. II-2821, σκέψεις 31 έως 33 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία].

28 Στην προκείμενη περίπτωση το προγενέστερο σήμα στο οποίο στηρίζεται η ανακοπή έχει καταχωριστεί στη Γερμανία. Εξάλλου, τα σχετικά προϊόντα αποτελούν είδη ευρείας κατανάλωσης. Κατά συνέπεια, το σχετικό κοινό, σε σχέση με το οποίο πρέπει να εκτιμηθεί ο κίνδυνος σύγχυσης, είναι ο μέσος καταναλωτής στη Γερμανία.

29 Επιπλέον, μολονότι το άρθρο 8 του κανονισμού 40/94 δεν περιέχει διάταξη παρεμφερή με τη διάταξη του άρθρου 7, παράγραφος 2, σύμφωνα με την οποία αρκεί, για να μη γίνει δεκτό ένα σήμα προς καταχώριση, να υφίσταται απόλυτος λόγος απαραδέκτου σε τμήμα μόνο της Κοινότητας, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η ίδια λύση πρέπει να εφαρμοστεί εν προκειμένω. Επομένως, η καταχώριση πρέπει να μη γίνεται δεκτή ούτε στην περίπτωση κατά την οποία ο σχετικός λόγος απαραδέκτου υφίσταται μόνο σε τμήμα της Κοινότητας [απόφαση του Πρωτοδικείου της 3ης Μαρτίου 2004, T-355/02, Mülhens κατά ΓΕΕΑ — Zirh International (ZIRH), Συλλογή 2004, σ. II-791, σκέψη 36].

30 Με βάση ακριβώς τις παραπάνω σκέψεις πρέπει να εξεταστεί η σύγκριση στην οποία προέβη το τμήμα προσφυγών μεταξύ αφενός των σχετικών προϊόντων και αφετέρου των αντιπαρατιθέμενων σημείων.

Ως προς τη σύγκριση των προϊόντων

31 Καταρχάς επιβάλλεται η παρατήρηση ότι η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα σχετικά με την εκτίμηση στην οποία προέβη συναφώς το τμήμα προσφυγών. Εξάλλου, η προσφεύγουσα διευκρίνισε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, απαντώντας σε ερώτηση του Πρωτοδικείου, ότι δεν κατέθεσε καμία αίτηση περιορισμού των αιτημάτων της σχετικά με το σήμα. Επιπλέον πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η ανακοπή αφορούσε όλα τα προϊόντα για τα οποία είχε καταχωριστεί το προγενέστερο σήμα και στρεφόταν κατά της αίτησης σήματος σε

σχέση με τα προϊόντα των κλάσεων 3 και 5 που αφορούσε η αίτηση αυτή. Το τμήμα προσφυγών δέχτηκε ότι τα προϊόντα που αφορά το αιτούμενο σήμα εν μέρει ταυτίζονται και εν μέρει είναι παρόμοια με τα προϊόντα που καλύπτει το προγενέστερο σήμα. Υπό τις συνθήκες αυτές, το συμπέρασμα πρέπει να είναι ότι τα προϊόντα που αφορά η αίτηση καταχώρισης σήματος εν μέρει ταυτίζονται και εν μέρει είναι παρόμοια με τα προϊόντα που καλύπτει το προγενέστερο σήμα.

Ως προς τη σύγκριση των σημείων

32 Όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, η συνολική εκτίμηση του κινδύνου σύγχυσης πρέπει, όσον αφορά την οπτική, φωνητική ή εννοιολογική ομοιότητα των επίμαχων σημείων, να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που προκαλούν τα σημεία αυτά, λαμβανομένων υπόψη ιδίως των διακριτικών και κυρίαρχων στοιχείων τους [βλ. την απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Οκτωβρίου 2003, Τ-292/01, Phillips-Van Heusen κατά ΓΕΕΑ — Pash Textilvertrieb und Einzelhandel (BASS), Συλλογή 2003, σ. II-4335, σκέψη 47 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία].

33 Όσον αφορά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας ότι το τμήμα προσφυγών δεν προέβη σε συνολική εξέταση των επίμαχων σημάτων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το τμήμα αυτό προέβη σε αναλυτική αξιολόγηση καθενός από τα ειδικά στοιχεία των επίμαχων σημείων και στη συνέχεια ερμήνευσε ορθά τα αποτελέσματα μιας συνολικής εξέτασης που είχε στηριχτεί σε σύνθεση όλων αυτών των δεδομένων.

34 Συναφώς επιβάλλεται η παρατήρηση, πρώτον, ότι, αντίθετα από ό,τι ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, το τμήμα προσφυγών δεν αγνόησε ούτε τα αποτελέσματα της λέξης «spezial» ούτε τον διαχωρισμό των γραμμάτων «a», «c» και «e» με παύλες ούτε το εικονιστικό στοιχείο του προγενέστερου σήματος.

35 Συγκεκριμένα, πρέπει να τονιστεί καταρχάς ότι το τμήμα προσφυγών δέχτηκε ορθά ότι η λέξη «spezial» αντιστοιχεί σε επίθετο της γερμανικής γλώσσας που σημαίνει «ειδικός» και το οποίο ενδέχεται να γίνεται κατανοητό από τους καταναλωτές του γεωγραφικού χώρου αναφοράς ως ένδειξη μιας ιδιαίτερης σειράς προϊόντων.

36 Στη συνέχεια πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το τμήμα προσφυγών εξέτασε επίσης τα αποτελέσματα του συμπλέγματος γραμμάτων «ace». Έκρινε ότι το σχετικό κοινό θα αντιλαμβάνεται πιθανώς τα γράμματα αυτά ως ενδεικτικά της ύπαρξης άλλων ουσιών τις οποίες περιέχουν συνήθως τα συμπληρώματα διατροφής, π.χ. βιταμινών. Εξάλλου, το αν τα γράμματα εμφανίζονται με ή χωρίς παύλες ή ενωτικά δεν έχει σημασία, διότι η μη ύπαρξη διαχωριστικών σημείων δεν είναι ικανή να μεταβάλει σημαντικά, υπό τις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης, την ερμηνεία που δίνει ο καταναλωτής στα τρία αυτά γράμματα, εφόσον παρατίθενται με την ίδια σειρά.

37 Τέλος, όσον αφορά το εικονιστικό στοιχείο, το τμήμα προσφυγών δέχτηκε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι, στις περιπτώσεις που το σήμα απαρτίζεται τόσο από λεκτικά όσο και από εικονιστικά στοιχεία, πρέπει καταρχήν να γίνεται δεκτό ότι τα λεκτικά στοιχεία έχουν εντονότερο διακριτικό χαρακτήρα από ό,τι τα εικονιστικά, διότι ο μέσος καταναλωτής θα αναφέρεται πολύ ευκολότερα στο σχετικό προϊόν χρησιμοποιώντας την ονομασία του παρά περιγράφοντας το εικονιστικό στοιχείο του σήματος. Το τμήμα προσφυγών θεωρεί ορθά ότι ο γενικός αυτός συλλογισμός μπορεί ευλόγως να εφαρμοστεί στην προκείμενη περίπτωση. Κατά το τμήμα προσφυγών, είναι εύλογο να γίνει δεκτό ότι ο μέσος καταναλωτής θα θεωρήσει ότι το μεν λεκτικό στοιχείο αποτελεί το σήμα, το δε εικονιστικό ένα διακοσμητικό στοιχείο. Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι το εικονιστικό στοιχείο βρίσκεται κάτω από τα λεκτικά, δηλαδή σε λιγότερο εμφανή θέση.

38 Κατά συνέπεια, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι το τμήμα προσφυγών δεν έλαβε υπόψη τα άλλα στοιχεία εκτός από τη λέξη «selenium» πρέπει να απορριφθεί.

39 Πρέπει να τονιστεί, δεύτερον, ότι ορθά το τμήμα προσφυγών έκρινε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι η λέξη «selenium» αποτελεί το κυρίαρχο στοιχείο του προγενέστερου σήματος.

40 Συγκεκριμένα, με δεδομένο ότι το προγενέστερο σήμα απαρτίζεται από λεκτικά στοιχεία (τις λέξεις «selenium» και «spezial» και το σύμπλεγμα γραμμάτων «ace») και ένα εικονιστικό στοιχείο, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι καλώς το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι το λεκτικό μέρος έχει εντονότερο διακριτικό χαρακτήρα από το εικονιστικό μέρος. Θα πρέπει να προστεθεί ότι η λέξη «selenium» αποτελεί αγγλικό όρο, που αντιστοιχεί στη γερμανική λέξη «Selen», που προσδιορίζει ένα χημικό στοιχείο. Συναφώς επιβάλλεται η παρατήρηση ότι, αν οι καταναλωτές δεν είναι σε θέση να αντιληφθούν ότι η λέξη «selenium» προσδιορίζει ένα συστατικό του προϊόντος που επιθυμούν να αγοράσουν, η λέξη αυτή θα αποκτήσει ιδιαίτερα έντονο διακριτικό χαρακτήρα, διότι θα θεωρείται ως η ονομασία του προϊόντος και όχι ως ένδειξη σχετική με το περιεχόμενό του. Εξάλλου, ακόμη και αν, όπως παρατηρεί το τμήμα προσφυγών, ενδέχεται να μπορούν οι καταναλωτές να αντιλαμβάνονται το στοιχείο αυτό ως συστατικό των προϊόντων που διατίθενται στο εμπόριο με το προγενέστερο σήμα, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η λέξη «selenium», λόγω της θέσης που κατέχει στο προγενέστερο σήμα και της σχέσης της με τα άλλα στοιχεία του προγενέστερου σημείου, έχει κυρίαρχο ρόλο, όταν το σχετικό κοινό αναγνωρίζει το σημείο και το απομνημονεύει.

41 Πράγματι, επισημαίνεται συναφώς ότι η λέξη «selenium», λόγω της αρχικής της θέσης, δηλαδή στο πιο εμφανές σημείο, έχει ιδιαίτερη σημασία κατά την εκτίμηση του προγενέστερου σήματος από οπτική και φωνητική άποψη. Η λέξη αυτή είναι, για τον λόγο αυτό, το πρώτο στοιχείο που υποπίπτει στην αντίληψη του καταναλωτή. Πρέπει επίσης να υπενθυμιστεί ότι η λέξη «spezial» σημαίνει «ειδικός» στα γερμανικά. Επομένως, καλώς το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι το σχετικό κοινό θα τη θεωρούσε απλώς ως διαφημιστικό και περιγραφικό στοιχείο. Τέλος, οι καταναλωτές ενδέχεται να θεωρήσουν τον συνδυασμό γραμμάτων «ace» ως ενδεικτικό της ύπαρξης ορισμένων ουσιών τις οποίες περιέχουν συνήθως τα συμπληρώματα διατροφής, π.χ. βιταμινών.

42 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι κακώς το τμήμα προσφυγών δέχτηκε ότι η λέξη «selenium» αποτελεί το στοιχείο του προγενέστερου σήματος με τον εντονότερο διακριτικό χαρακτήρα.

43 Τρίτον, επιβάλλεται να τονιστεί ότι το τμήμα προσφυγών προέβη σε συνολική εξέταση που είχε στηριχτεί σε σύνθεση όλων των δεδομένων που είχαν προκύψει από τις εκτιμήσεις του. Ορθά επομένως έκρινε ότι το αιτούμενο σήμα και το προγενέστερο έχουν μεγάλη ομοιότητα, καθόσον το πρώτο αναφερόμενο περιλαμβάνει το λεκτικό στοιχείο του δεύτερου σχεδόν αυτούσιο.

44 Συγκεκριμένα, το τμήμα προσφυγών καλώς έκρινε ότι τα αντιτιθέμενα σημεία, εξεταζόμενα συνολικά, είναι παρόμοια, καθόσον οι ομοιότητές τους είναι περισσότερες από τις διαφορές τους. Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η αίτηση για την καταχώριση του κοινοτικού σήματος περιλαμβάνει σχεδόν αυτούσιο το προγενέστερο σημείο, καθόσον τα δύο σημεία διαφέρουν μόνο ως προς τα στοιχεία του προγενέστερου σημείου τα οποία έχουν τον λιγότερο έντονο διακριτικό χαρακτήρα, δηλαδή ως προς τη λέξη «spezial», το εικονιστικό στοιχείο και τις παύλες που χωρίζουν τα τρία γράμματα «a», «c» και «e», τα οποία όμως περιλαμβάνονται με την ίδια σειρά στο αιτούμενο σημείο. Επιπλέον, αφού το αιτούμενο σήμα είναι λεκτικό, μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την αιτούσα με οποιαδήποτε γραμματοσειρά, ακόμη και με αυτή που χρησιμοποιείται για το προγενέστερο σήμα. Επομένως, το συμπέρασμα είναι ότι τα επίμαχα σημεία δημιουργούν παρόμοια συνολική εντύπωση από οπτική, φωνητική και εννοιολογική άποψη.

45 Κατά συνέπεια, ο ισχυρισμός ότι το τμήμα προσφυγών δεν προέβη σε συνολική εκτίμηση των επίμαχων σημάτων πρέπει επίσης να απορριφθεί.

46 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι το τμήμα προσφυγών αγνόησε την απόφαση του γερμανικού Γραφείου Σημάτων και Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας που αφορούσε τα ίδια σήματα και τα ίδια προϊόντα, παρά το γεγονός ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ήταν η χώρα την οποία αφορούσε η ανακοπή, αρκεί να υπενθυμιστεί ότι, κατά τη νομολογία, το κοινοτικό καθεστώς των σημάτων είναι ένα αυτοτελές σύστημα, το οποίο αποτελείται από σύνολο κανόνων και έχει δικούς του στόχους, καθόσον η εφαρμογή του είναι ανεξάρτητη από κάθε εθνικό σύστημα [απόφαση του Πρωτοδικείου της 5ης Δεκεμβρίου 2000, Τ-32/00, Messe München κατά ΓΕΕΑ (electronica), Συλλογή 2000, σ. II-3829, σκέψη 47]. Κατά συνέπεια, μολονότι το τμήμα προσφυγών μπορεί να λαμβάνει υπόψη τις αποφάσεις των εθνικών αρχών, η ευχέρεια αυτή δεν απαλλάσσει τελικά το τμήμα προσφυγών από την υποχρέωσή του να προβαίνει το ίδιο σε εκτίμηση με βάση τη σχετική κοινοτική ρύθμιση. Επομένως, το ΓΕΕΑ και εν ανάγκη ο κοινοτικός δικαστής δεν δεσμεύονται από απόφαση που έχει ληφθεί σε κράτος μέλος. Κατά συνέπεια, το επιχείρημα της προσφεύγουσας δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

47 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι το τμήμα προσφυγών τής επέρριψε, κακώς, το βάρος της απόδειξης του ότι δεν υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 74, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, σε διαδικασία που αφορά τους σχετικούς λόγους απαραδέκτου της καταχώρισης η εξέταση του ΓΕΕΑ περιορίζεται στους ισχυρισμούς και στα επιχειρήματα που προβάλλουν οι διάδικοι καθώς και στα υποβληθέντα από αυτούς αιτήματα. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι τόσο η ανακόπτουσα όσο και η προσφεύγουσα πρέπει να προβάλουν ενώπιον του ΓΕΕΑ ορισμένους ισχυρισμούς για να στηρίξουν τα αιτήματά τους. Συναφώς, από την απόφαση του τμήματος ανακοπών προκύπτει ότι η ανακόπτουσα υποστήριξε ότι υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης μεταξύ των επίμαχων σημάτων λόγω του ότι αφενός τα διακριτικά τους στοιχεία είναι ταυτόσημα και αφετέρου τα προϊόντα που καλύπτει το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση, δηλαδή τα προϊόντα των κλάσεων 5 και 3, εν μέρει ταυτίζονται και εν μέρει είναι παρόμοια με τα προϊόντα που καλύπτει το προγενέστερο σήμα. Η ανακόπτουσα δηλαδή πρόβαλε ορισμένο ισχυρισμό για να στηρίξει την ανακοπή της, και συγκεκριμένα την ύπαρξη κινδύνου σύγχυσης, καθώς και διάφορα επιχειρήματα προς στήριξη του ισχυρισμού της αυτού, τα οποία εξάλλου ελήφθησαν υπόψη από το ΓΕΕΑ, το οποίο επομένως δεν βασίστηκε μόνο στους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας. Κατά συνέπεια, το επιχείρημα της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί.

48 Κατόπιν των παραπάνω σκέψεων, συνάγεται το συμπέρασμα ότι δεν είναι εσφαλμένη η εκτίμηση του τμήματος προσφυγών ότι υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης, κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, λόγω αφενός της ομοιότητας των επίμαχων σημείων, εφόσον τα σημεία αυτά εξεταστούν ως σύνολο, και αφετέρου του ταυτοσήμου και της ομοιότητας των προϊόντων που καλύπτονται από τα εν λόγω σήματα. Συναφώς υπενθυμίζεται ότι ο μικρός βαθμός ομοιότητας μεταξύ των σημάτων μπορεί να αντισταθμίζεται από τον μεγάλο βαθμό ομοιότητας των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών και αντιστρόφως (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Ιουνίου 1999, C-342/97, Lloyd Schuhfabrik Meyer, Συλλογή 1999, σ. I-3819, σκέψη 19). Εν προκειμένω τα προϊόντα εν μέρει ταυτίζονται και εν μέρει είναι παρόμοια. Από την ταύτιση και την ομοιότητα αυτή προκύπτει ότι οι διαφορές μεταξύ των εν λόγω σημείων είναι λιγότερο έντονες στο πλαίσιο της συνολικής εκτίμησης του κινδύνου σύγχυσης.

49 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθούν ο μόνος λόγος ακύρωσης που πρόβαλε η προσφεύγουσα καθώς και η προσφυγή στο σύνολό της, χωρίς το Πρωτοδικείο να χρειάζεται να αποφανθεί επί του παραδεκτού του αιτήματος της προσφεύγουσας για ακύρωση της απόφασης του τμήματος ανακοπών.

Επί των δικαστικών εξόδων

50 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα του ΓΕΕΑ, σύμφωνα με το σχετικό αίτημά του.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Jaeger Tiili Czúcz

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 14 Ιουλίου 2005.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

M. Jaeger